

, μ μ «
 μ »
 μ μ
 μ
 μ (μ
 κατὰ ἐπαφωνίαν). Ακριβώς το αντίθετο, ως μια
 μ
 , μ μ
 μ ,
 μ
 μ μ
 .
 ,
 μ (μ
) μ
 " " (μ
 μ μ μ μ
 , μ μ μ
 «tub ’» , «dastgah»
 " (μ
 , μ μ
 μ

«tub » , «dastgah» , μ)
 " " (, μ μ).
 , μ μ μ , μ μ
 μ μ μ , μ μ
 « ».

 μ

- 1 μ μ μ μ
- 1.1 H
- 1.1.1
- 1.1.2 μ

■ 1.1.3 Εναρμονικό γένος και τριφωνία της φθοράς νανὰ

■ 1.2 μ

■ 1.2.1 μ μ μ

■ 1.2.2 μ μ μ

■ 1.3 μ

■ 2 μ μ

■ 2.1 " μμ " μ

■ 2.2 μ μ

■ 2.3 μ

■ 3 μ , μ μ

■ 3.1 μ μ μ

■ 3.1.1 μ μ μ

■ 3.1.2 μ μ μ

■ 3.2 μ

■ 4

■ 4.1

■ 4.2

■ 5 μ

■ 6

■ 6.1

■ 6.2 μ (19)

■ 7 μ μ

■ 7.1 μ (13 -19)

■ 7.2 μ (1814)

■ 8

■ 9 μ

■ 9.1

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

,

.

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

.

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

.

1821

μ

μ

μ

μ

ως εγχειρίδιο για τη μεταρρυθμιστική σημειογραφία του, το "Θεωρητικὸν μεγὰ τῆς Μουσικῆς" τυπώθηκε , 1832.^[1]

Η

μ

(6 -13)

νενανῶ

νανὰ,

μ

μ

,

μ

.

μ

(13 -17

),

μ

μ

,

μ

,

μ

μ

μ

μ

,

μ

μ

“

μ μ μ
 μ μ
 μ , μ μ
 μ , μ (μ)
 μ μ μ
 μ μ .
 μ
 .
 μ μ μ μ
 μ μ
 ,
 μ ,
 μ μ μ μ μ
 φθοράς νανὰ, (μ μ
 μ)
 μ μ ,
 λεγόταν "ἤχος λέγετος" ή παλαιότερα
 "νεανὲς ἅγια", και σύμφωνα με τη νέο
 μ μ μ

“ Απο αὐτάς λοιπόν ἡ μὲν διαπασῶν εἶναι ἡ ἐντελεστερα, καὶ εἰς τὰς ἀκοάς εὐαρεστοτερα· διὰ τοῦτο καὶ τὸ Διαπασῶν σύστημα προτιμᾶται, καὶ μόνον εἶναι εἰς χρῆσιν παρὰ τοῖς Μουσικοῖς Εὐρωπαίοις τε καὶ Ὄθωμανοῖς· οἱ τινες κατὰ τοῦτο μόνον τονίζοθσι τὰ Μουσικά τῶν ὄργανα.^[8] ”

κε a	Ḳ	ḳ	Πρώτος
δι G	Ḡ	ḡ	Δεύτερος
γα F	Ḟ	ḟ	Τρίτος
βθ E	Ḣ	ḥ	Τέταρτος
πα D	Ḳ	ḳ	ἡ.τῆ Πρώτου
νη C	Ḳ	ḳ	ἡ.τῆ Τετάρτου
ζω B	Ḳ	ḳ	Βαρύς

ἡ.τῆ Πρώτου

ἡ.τῆ Τετάρτου

ἡ.τῆ Βαρύς

"μ (2,4: "

μ μ) "μ "

(3: μ μ μ)

συστήματος "Διαπασῶν" δεν αποτελούν πλέον

" "μ "

μ "

1832, . 168)

« »,

14 (μ μ , ,

,), μ "

μ " μ "

μ μ μ .

" " μ

μ 18 , μ

.

(G) μ

(E) ήχου (ἅγια τῆς παπαδικῆς), αλλά

μ μ , μ

μ μ (D).

μ

φθορά νενανῶ

μ 14

μ

μ

φθοράς νενανῶ

μ , μ

μ

μ

νενανῶ^[11]

μ «μ μ », μ

, « μ »

φθορά νενανῶ,

E—a D—G.

μ μ μ μ μ

μ

4 μ μ

μ (7+12=19).

φθορά νενανῶ μ , μ

:

“ §. 244. Ἡ χρωματικὴ κλίμαξ νη [πα ὕφεις] βου γα δι [κε ὕφεις] ζω Νη σχηματίζει ὄχι τετράχορδα, ἀλλὰ τρίχορδα πάντῃ ὅμοια καὶ συνημμένα τοῦτον τὸν τρόπον·

νη [πα ὕφεις] βου, βου γα δι, δι [κε ὕφεις] ζω, ζω νη Πα.

Αὕτη ἡ κλίμαξ ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ δι, εἰμὲν πρόεισιν ἐπὶ τὸ βαρὺ, θέλει τὸ μὲν δι γα διάστημα τόνον μείζονα· τὸ δὲ γα βου τόνον ἐλάχιστον· τὸ δὲ βου πα, τόνον μείζονα· καὶ τὸ πα νη, τόνον ἐλάχιστον. Εἰδὲ πρόεισιν ἐπὶ τὸ ὀξὺ, θέλει τὸ μὲν δι κε διάστημα τόνον ἐλάχιστον· τὸ δὲ κε ζω, τόνον μείζονα· τὸ δὲ ζω νη, τόνον ἐλάχιστον· καὶ τὸ νη Πα, τόνον μείζονα. Ὡστε

”

ταύτης τῆς χρωματικῆς κλίμακος μόνον οἱ βου γὰ δι φθόγγοι ταυτίζονται με τοὺς βου γὰ δι φθόγγους τῆς διατονικῆς κλίμακος· οἱ δὲ λοιποὶ κινουῦνται. Διότι τὸ βου νη διάστημα κατὰ ταύτην μὲν τὴν κλίμακα περιέχει τόνους μείζονα καὶ ἐλάχιστον· κατὰ δὲ τὴν διατονικὴν κλίμακα περιέχει τόνους ἐλάσσονα καὶ μείζονα ὁμοίως καὶ τὸ δι ζω διάστημα.^[12]

106-108) (1832, .

(1832, . 137-138, § 310)

(C—G), — (G—d): |7 + 14 + 7| + 12 = 40).

•

107, 109)

μ φθορά νενανῶ,

§. 247. Τὴν δὲ Β κλίμακα πα [βου ὕφεις] [γα δίεςεις] δι κε [ζω ὕφεις] [νη δίεςεις] Πα, με τοὺς αὐτοὺς μὲν φθόγγους ψάλλομεν, καὶ ἡ μελωδία τούτων με τοὺς αὐτοὺς χαρακτῆρας γράφεται· ὁμως οἱ φθόγγοι φυλάττουσι τὰ διαστήματα, ἅτινα διωρίσθησαν (§. 245.).^[13]

μ μ μ μ μ μ μ

μ $\varphi\theta o\rho\acute{\alpha}s$ νενανῶ, μ μ μ μ

,   :

§. 245. Ἡ χρωματικὴ κλίμαξ, πα [βου ὕφεις] [γα δίεςις] δι κε [ζω ὕφεις] [νη δίεςις] Πα, σύγκειται ἀπὸ δύο τετράχορδα· ἐν ἑκατέρῳ δὲ τετράχordῳ κεῖνται τὰ ἡμίτονα οὕτως, ὥστε τὸ διάστημα πα βου εἶναι ἴσον μὲ τὸ κε ζω· τὸ δὲ βου γα εἶναι ἴσον μὲ τὸ ζω νη· καὶ τὸ γα δι εἶναι ἴσον μὲ τὸ νη Πα· καὶ ὅλον τὸ πα δι τετράχορδον εἶναι ἴσον μὲ τὸ κε Πα τετράχορδον. Εἶναι δὲ τὸ μὲν πα βου διάστημα ἴσον ἐλαχιστῶ τόνῳ· τὸ δὲ βου γα, τριημιτόνιον· καὶ τὸ γα δι, ἡμιτόνιον· ἥγουν ἴσον 3:12.^{[14][15]}

μ φθοράς νενανῶ μ (μ φθορά νενανῶ): μ

D F F G F E D E F E F E F E G G F E D E D

λε ε χε ε ε ε ε ρ ε ε ε ε ε α α λε ες

μ

φθοράς νενανῶ,

(1832, . 139, § 314)

μ

μ μ , μ
(μεταβολή κατὰ γένον), δύο διαφορετικά μ , μ
μ , μ (μ — —), μ
(μ μ). μ
μ , μ φθοράς νενανῶ. μ
(— —) μ φθοράς νενανῶ
(— —) μ (— —).

Εναρμονικό γένος και τριφωνία της φθοράς νανὰ

μ μ μ , μ
κεφάλαιο του τρίτου βιβλίου (περὶ τοῦ ἐναρμονίου γένους) στο
" μ " μ , μ μ μ
μ :

“ §. 258. Ἀρμονία δὲ λέγεται εἰς τὴν μουσικὴν τὸ γένος ὃπερ ἔχει εἰς τὴν κλίμακά του διάστημα τεταρτημορίου τοῦ μείζονος τόνου· τὸ δὲ τοιοῦτον διάστημα λέγεται ὕφεις ἢ δίεςις ἐναρμόνιος· καθὼς καὶ δίεςις χρωματικὴ λέγεται τὸ ἥμισυ διάστημα τοῦ μείζονος τόνου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐλάχιστος τόνος, λογιζόμενος ἴσος 7, διαιρούμενος εἰς 3 καὶ 4, δίδει τεταρτημόριον καὶ τριτημόριον τοῦ μείζονος τόνου, ἡμεῖς ὅταν λάβωμεν ἐν διάστημα βου γα, ἴσον 3, εὐρίσκομεν τὴν ἐναρμόνιον δίεςιν· τὴν ὁποίαν μεταχειριζόμενοι εἰς τὴν κλίμακα, ἐκτελοῦμεν τὸ ἐναρμόνιον γένος· διότι χαρακτηρίζεται, λέγει ὁ Ἀριστείδης, τὸ ἐναρμόνιον γένος ἐκ τῶν τεταρτημοριαίων διέσεων τοῦ τόνου.^[16] ”

50 μ μ
μ (88:81=143 C', 256:243=90 C'), μ μ
μ , μ . ,
μ μ μ
(μ « »),
αρκετοὶ Φαναριῶτες ὅρισαν τὸ γενικὸ αὐτὸ φαινόμενο μετὰ τὴν χρῆσιν τῆς λέξεως «ἁρμονία», ἡ ὁποία ἦταν ἡ
μ μ «μ », μ
, μ μ
authochtonous μ (na m) μ (q 'at). μ μ
τὴν ἀρχαίαν ἐλληνικὴν χρῆσιν τῆς λέξεως «ἐναρμόνιος», ἦταν ἀπλᾶς ἓνα ἐπίθετο ποὺ σήμαινε τὸ "να εἶναι ἐντός
μ (μ)". " ",
μ μ , ὅπως μπορεῖ νὰ γίνῃ στὴ Δυτικὴ μουσικὴ, ἦταν κάτι «ἀνάρμοστο» (ἄτοπον)
μ μ , μ
μ .^[17]
μ , μ φθορά νανὰ (μ
μ) μ " ".

αλλαγή ήταν τουλάχιστον αυτή του γένους (μεταβολή κατά γένος) από αυτή του τετραφωνικού στο τριφωνικό τονικό σύστημα (μεταβολή κατά σύστημα):

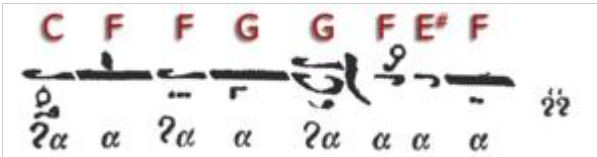
“ Διὰ τοῦτο ὅταν τὸ μέλος τοῦ ἐναρμονίου γένους ἄρχηται ἀπὸ τοῦ γα, θέλει νὰ συμφωνῇ μετὸν γα ἢ ζω ὕφεις, καὶ ὄχι ὁ νη φθόγγος. Καὶ ἐκεῖνο ὅπερ εἰς τὴν διατονικὴν καὶ χρωματικὴν κλίμακα ἐγένετο διὰ τῆς τετραφωνίας, ἐδῶ γίνεται διὰ τῆς τριφωνίας

νη πα [βου δίεςις] γα, γα δι κε [ζω ὕφεις⁻⁶], [ζω ὕφεις⁻⁶] νη πα [βου ὕφεις⁻⁶].

Ὡστε συγκροτοῦνται καὶ ἐδῶ τετράχορδα συνημμένα ὅμοια, διότι ἔχουσι τὰ ἐν μέσῳ διαστήματα ἴσα [12+13+3=28]· τὸ μὲν νη πα ἴσον τῷ γα δι· τὸ δὲ πα [βου δίεςις], ἴσον τῷ δι κε· τὸ δὲ [βου δίεςις] γα, ἴσον τῷ κε [ζω ὕφεις⁻⁶]· καὶ τὰ λοιπά.^[18]

”

μ μ μ 17 , μ
μ μ μ φθοράς νανὰ.^[19] μ
μ (περὶ ἀπηχημάτων) ο Χρύσανθος δεν αναφέρεται πλέον στο διατονικό μ
, μ φθοράς νανὰ (μ
μ μ φθοράς νανὰ
μ —): μ

μ φθοράς νανὰ, (1832, .
138, § 311)

μ μ φθορά νανὰ μ μ φθορά νανὰ, μ
( ) ( ). μ μ νανὰ, μ
μ μ (B), μ
μ μ :

μ μ ,
(1832, . 140, § 313)

μ

Η έννοια «ήμιτονον» (μισός τόνος) για τον Χρύσανθο ήταν μάλλον ευέλικτη, και δεν πρέπει να συγχέεται με το λατινικό «ημιτόνιο» το οποίο αποκάλεσε «λεϊμμα» (256:243), δεδομένου ότι αναφέρει στο κεφάλαιο «Περὶ ήμιτόνων» τα εξής:

[illegible]

'' μμ '' μ

(. 1730-1778)

μ μ μ
" (, Hirsiz Petros)
μ μ μ
,

[illegible]

μ μ μ

μ μ , μ

μ μ μ μ

$dastgah \mu$ μ μ μ μ μ $(usul)$.

μ μ μ

$$\begin{array}{ccccccc} & & \mu & & \mu & & \\ & & " & & " & & \mu \\ \mu & & & & & & \mu \\ & \mu & & & & & \\ \mu & & & & & & \mu \end{array} .$$

μ μ μ μ μ *seyirler* μ μ μ μ

[illegible]

[...] Ὁ Πέτρος ἐθανμάζετο ὑπὸ τῶν συγχρόνων αὐτοῦ καὶ διὰ τὴν ἑξοχον μουσικὴν αὐτοῦ ἀντίληψιν καὶ μίμησιν, δυνάμενος μάλιστα νὰ διαφυλάξῃ πιστῶς διὰ τῆς γραφῆς οἰονδήποτε μέλος ἔστω καὶ ἅπαξ ψαλλόμενον ὑπ' ἄλλου. Ἐντευθεν ὑπὸ τῶν Ὁθωμανῶν ἐκαλεῖτο Χιρσίζ Πέτρος (κλέπτης) καὶ Χότζας (διδάσκαλος), διότι ὅ,τι ἐκεῖνοι ἐπὶ μακρὸν μοχθοῦντες ἐμέλιζον, αὐτὸς ἅπαξ ἀκούων ψαλλόμενον εἶχε τὴν δεξιότητα ἀμέσως νὰ κλέπτῃ αὐτὸ διὰ τῆς γραφῆς καὶ καλλωπίζων νὰ παραδίδει εἰς τὸν μελοποιὸν ὡς νεοφανὲς ᾄθην ἔργον αὐτοῦ. Διηγοῦνται δὲ ὅτι οἱ ἐγκρατεῖς τῆς ἀραβοπερσικῆς μουσικῆς ἐκ κοινῆς συμφωνίας οὐδὲν νέον ἔργον αὐτῶν ἐμουσοῦργουν ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ Πέτρου. [...]

Βιογραφία – Πέτρος ὁ Λαμπαδάριος
(<http://www.ec-patr.net/gr/history/petros-lambadarios.htm>)

	μ	
		.

ονόματά τους από το συλλαβές «dum» και «tek» (για παράδειγμα, δούμ τεκ-κὲ τὲκ) με τον αριθμό των

μ ,
μ μ μ μ μ μ μ ,
μ μ μ.
μ , *seyir* μ μ *σεμπά* (makam sabâ) μ " " (F) μ
μ [45] (μ μ ,
) μ μ *σεμπά*,
μ μ *σεμπά* (μ
μ μ).
μ μ
μ μ μ *miüstear* (φθορά μουσταχάρ), η οποία
μ . μ ,
μ μ μ μ μ "segah",
μ μ μ μ μ ,
μ μ μ μ μ ,
μ [46]
1881 μ μ μ , μ
μ : μ μ
1830, μ 1848,
1859, μ 1856 1872,
1870 μ μ μ .
μ μ μ μ μ
μ μ μ .

$$\mu, \mu, \mu$$
[illegible]

[illegible]

$$\mu \mu \quad \mu \quad , \quad \mu \quad \mu \quad .$$

μ 1780, μ 1900 μ $\mu\mu$ μ 200
 μ 600 ($\mu\mu$ μ)
 μ , μ
 μ . μ
 μ .[59] , μ μ μ
 μ μ (, μ μ , μ μ ,
 μ) . μ μ
 μ , μ μ μ
 μ , μ μ , μ μ ,
 μ μ . μ μ 6
 μ μ .

Ένας στίχος "καὶ τόκῳ ζῶσα πρέσβευε διηνεκῶς", που λαμβάνεται από το όγδοο τμήμα του Δοξαστικού Οκτάηχου "Θεαρχίῳ νεύματι" (Κοίμηση της Θεοτόκου στις 15 Αυγούστου), ενδέχεται να απεικονίζει το

μασι λει· καὶ τοκοζισσα προσωδὴ δι' αὐτὴ κα

[illegible]

Chourmouzos' exegesis of the old sticherarion (based on Panagiotēs the New Chrysaphes, here copied by Gerasimos Giannoulatos in 1830)

c d a d d c d b b c d c b d c b c d d c b a b a b c d c b c b a b a G G

f f nch f f up f up chf f f up chf f up chf f f up chf nch f nch f f f up chf f chf nch f nch nch

31 x To 70 . . = X- y To X } — Ga a a n a a m p i s t z i k S e < < T r e s u r e z g i

ab c de d c b c baG a G G g f' ed d cba bc b cd c d
 α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω
 ε ι και το ο πω ω ζωωωωωσα α πρεσβευ ε δι ι η η νε ε κωσ

[illegible]

d e d a d d e e f# e g g f# ef# ed d eb eb d dc b c b b cd
δ δ δ νηα' δ δ α' β' νηα' γ γ νηβ' νηα' β' νηα' νηβ'-νηβ' γ γ νηβ'-ε uop νηβ' γ νηβ' νηβ' γ β u

— — — — —
λ:ι χχι το κω ζω ω ω ω ω ω ω ω ω ω σκ πρε ε εοβιυ ε ε ε δι η ve ε

$$\mu \qquad \mu \qquad \mu \qquad \mu \qquad \mu \quad \mu$$

, μ
 μ
 , 14 μ
 μ
 ,
 , μ έφτασε τον όγδοο ήχο (ήχος πλάγιος τοῦ τετάρτου), οι ψάλτες
 μ μ μ .
 14 , [60
 μ μ
 όχι στην κάτω (υαρ σι ύφεση), αλλά στο άνω πέμπτη (υαρ ντο). Η μεταφορά αυτή (μεταβολή κατὰ τόνον)
 μ μ μ μμ (*ambitus*)
 μ μ μ , μ μ G—d—g μ
 (' d— ' e— ' f sharp— ' g).

[illegible]

[illegible]

μ

1. Παρ' όλα αυτά, η υποδοχή για το "Θεωρητικὸν μεγὰ τῆς Μουσικῆς" του Χρύσανθου είχε ἤδη

μ
" μ
μμ " (, 4
1825),
μ 3 ,
μ μ μ
(, / .90
(http://www.nationallibrary.bg/cgi-bin/e-cms/vis/vis.pl?s=001&p=0192&g=))). μ
μ μ

μ § 68 (16 verso 17 recto).
μ μ μ μ

2. μ , μ " (200
μ " μ
100 C')
μ (9:8 = 204 C' 256:243 = 90 C')
" μ ". μ
μ (9:8 = 204

C', 10:9 = 182 °C, 16:15 = 112 °C),
διατονική (ἐλάχιστος τόνος) εἶναι πολύ μεγαλύτερο
(88:81=143 C') μ μ ,
" μ ", " μ".
(

),
" μ μ
-μ - " — — —

— — —
μ μ (' — ' — ' = 12:11
× 88:81 × 9:8), μ .

μ , " -μ - "
re—mi—fa—sol (10:9 × 16:15 × 9:8) μ
la—si—ut—re (9:8 ×
16:15 × 9:8), μ re—la μ μ
" μ " μ μ .
" μ "
Gioseffo Zarlino.

3. (1832, . , .
α', κεφ. η' «Περὶ τοῦ Διαπασῶν συστήματος», σελ.
28) μ μ
μ
(12+9+7=28, μ).

4. Δηλαδή: 1 ἐλάσσων τόνος, 1 ἐλάχιστος τόνος, και 2
μ .

5. : 3 μ .
6. μ μ μ

7. (1832, Μερ. Α', βιβλ. α', κεφ. θ' «Περὶ

τοῦ Τροχοῦ», σελ. 28, § 66).

8. (1832, . 219, § 454).

9. " " " μ " μ
μ μ μ
μεταθέσεις "μεταβολή κατὰ τόνον". Ενώ το θετικό
μ μ , μ
μ μ μ .
(G)
('), μ μ μ
, φθοράς νανὰ.

10. (1832, . 16, § 43).

11. μ
μ μ μ (2005,
μ 1977).

12. (1832, . 105-106, § 244).

13. (1832, . 108, § 247).

14. μ μ μ
(7+18+3=28).

15. (1832, . 106, § 245).

16. (1832, . 113-114, § 258).

17. (1832, . 119, § 270, μ).

18. (1832, . 114, § 261).

19. μ μ
7 μ
(,
, Harley / 5544

(http://www.bl.uk/manuscripts/Viewer.aspx?ref=harley_ms_5544_f007r)).

20. (1832, μ . 100 §
235, . 102).

21. (1832, . 117, §§ 265f).

22. «
μ » μ (12 + 9 + 7 = 28)
μ μ μ
(1888: 12 + 10 + 8 = 30)

μ μ 72
μ (: 200' + 166,6' + 133,3' = 500')
μ
, μ
(1997).

24. μ μ μ μ

25. (1832, . 119, § 271).

26. (1832, . 120, § 272).

27. μ μ μ
μ
-6 -6.

28. Εδώ το ζω ὕφεσις εἶναι η βάση του ,
μ μ τροχὸ
[μ] μ
[μ].

29. " ( ) ."
30. (1832, . 120-121, § 273).

do=363352.pdf&width=2100&height=2200&pagestart=1&maxpage=259&lang=en&pageno=80&pagenotop=80&pagenobottom=60).

47. (1832, μ. 1, . 178-179, §. 400 & 402) μ μ ,

48. 11 μ

49. (1832, μ. 1, . 179, §. 402-403).

50. μ μ

(1820), μ μ μ (1820)

, μ μ

μ " μ μ

Nicolae Gheorghe μ «

(1777-1821)" (2010, . 91-101) μ

1809. μ

51. μ μ Anton Pann. (1832, § 404).

52. μ μ (, MIET, /

15) « »

(. 15FF),

" μ "

(. 229ff),

53. " μ " (. 233ff).

μ « »

(/ 52, μ : . 1r-44v.

54. 1820 1832.

55. μ μ

56. (1836). μ μ

, (

57. μ μ μ

(1841).

(2003), « »

μ μ

(http://www.psalticnotes.com/_resources/poikterp.pdf) μ μ)

58. μ μ μ μ .

(/ 707-709, 715),

747-750),

(/ 761-765), μ

59. μ μ ( ) .

μ μ (μ μ

1770, μ

: , Staatsbibliothek, μ μ , Mus. / 25059

(Gerlach 2009 (<http://ensembleison.de/publications/oktoichos/III/3/>)). , μ

μ 8 μ μ

"Μαθηματάρια τοῦ στιχηραρίου" (Χ/Γ ΜΠΤ 727-734 (EBE)

60. Jørgen Raasted (1995) 14

61. μ μ μ μ

μ (μ μ μ μ).

( ) .

62. (1835).

63. (1835, . 189-262).

64. μ μ μ μ μ μ

65. μ (μ μ 1825).

μ , " μ μ" (makam kûrdî) μ

(—D).

66. μ μ μ μ μ μ

(1997) 18 , μ μ

, μ μ " , " μ " "

μ μ μ μ

μ μ

μ μ

(2010),

- Conomos, Dimitri, μ.. (1985), *Η πραγματεία του Μανουήλ Χρυσάφη του Λαμπαδαρίου: Περί τῶν ἐνθεωρουμένων τῇ ψαλτικῇ τέχνῃ καὶ ὧν φρονουῶσι κακῶς τινες περὶ αὐτῶν* (Άγιο Όρος, Ιερά Μονή / 1120, 1458), Monumenta Musicae Byzantinae - Corpus Scriptorum de Re Musica, 2, : Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, ISBN 978-3-7001-0732-3
- Hannick, Christian; Wolfram, Gerda, μ.. (1985), *Γαβριήλ ο Ιερομόναχος: Περί τῶν ἐν τῇ ψαλτικῇ σημαδιῶν καὶ τῆς τούτων ἐτυμολογίας*, Monumenta Musicae Byzantinae - Corpus Scriptorum de Re Musica, 1, : Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, ISBN 3-7001-0729-3

μ (19)

- (1832). , .. μ. *Θεωρητικὸν μεγὰ τῆς Μουσικῆς*
(μ
. μ μ μ)
(<http://anemi.lib.uoc.gr/metadata/e/c/4/metadata-01-0000443.tkl>). : Michele Weis.
<http://anemi.lib.uoc.gr/metadata/e/c/4/metadata-01-0000443.tkl>. 11 2012.
- , ; , . (1856). μ μ μ μ μ
μ (<http://anemi.lib.uoc.gr/metadata/4/d/7/metadata-39-0000455.tkl>).
: . [http://anemi.lib.uoc.gr/metadata/4/d/7/metadata-](http://anemi.lib.uoc.gr/metadata/4/d/7/metadata-39-0000455.tkl)
39-0000455.tkl. 23 2012.
- , (1881). *Μεθοδική διδασκαλία θεωρητική τε καὶ πρακτική πρὸς ἐκμάθησιν καὶ διάδοσιν τοῦ γνησίου ἑξωτερικοῦ μέλους τῆς καθ' ἡμᾶς Ἑλληνικῆς Μουσικῆς κατ' ἀντιπαράθεσιν πρὸς τὴν Ἀραβοπερσικήν* (http://anemi.lib.uoc.gr/metadata/9/8/c/metadata-00did7jj657f0ugrck8rj8t5u4_1295859324.tkl). : .
http://anemi.lib.uoc.gr/metadata/9/8/c/metadata-00did7jj657f0ugrck8rj8t5u4_1295859324.tkl.
20 2014.
- *Ἡ Ἐπιτροπή: Στοιχεώδης Διδασκαλία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς Ἐκπονηθεῖσα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ψαλτηρίου ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν Ἔτει 1883.* .
1888.
- μ (1897). μ μ μ μ
μ μ μ 25 μ 313 15
312 (1897) μ 552. μ μ
μ (<http://anemi.lib.uoc.gr/metadata/4/2/5/metadata-141-0000328.tkl>). 1.
: . <http://anemi.lib.uoc.gr/metadata/4/2/5/metadata-141-0000328.tkl>.
11 2012.
- , . (1997). *Θεωρία καί Πράξις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς.* :

 $\mu \quad \mu$
$$\mu \quad (13-19)$$

- « , μ , / μ 262» (<http://84.205.233.134>

- /library/view_more_en.php?id=266&status=1&type=manuscript). μ μ
 (14). : μ . http://84.205.233.134/library/view_more_en.php?id=266&status=1&type=manuscript. 29 μ 2012.
- « , / NkS 4960, 4» (http://www.kb.dk/da/nb/materialer/haandskrifter/HA/e-mss/nks-4_4960.html). (14). . 31
http://www.kb.dk/da/nb/materialer/haandskrifter/HA/e-mss/nks-4_4960.html. 2012.
- « , / P.147 (olim Cod. 155)»
 (http://www.bibliotecamusica.it/cmbm/viewschedatwbca.asp?path=/cmbm/images/ripro/gaspari/_P/P147/). (μ $\mu\mu$) - 155
 (16). :
 . http://www.bibliotecamusica.it/cmbm/viewschedatwbca.asp?path=/cmbm/images/ripro/gaspari/_P/P147/. 20 μ 2012.
- . «Harley / 1613» (http://www.bl.uk/manuscripts/FullDisplay.aspx?index=36&ref=Harley_MS_1613). μ (17
). : . http://www.bl.uk/manuscripts/FullDisplay.aspx?index=36&ref=Harley_MS_1613. 3 2012.
- . «Harley / 5544» (http://www.bl.uk/manuscripts/FullDisplay.aspx?index=0&ref=Harley_MS_5544). μ
 , μ μ (17). :
 . http://www.bl.uk/manuscripts/FullDisplay.aspx?index=0&ref=Harley_MS_5544. 3 2012.
- «Add. / 19456» (http://www.bl.uk/manuscripts/FullDisplay.aspx?ref=Add_MS_19456). (18). : . http://www.bl.uk/manuscripts/FullDisplay.aspx?ref=Add_MS_19456. 3 2012.
- μ μ μ ; ; ; ;
 ;
 ( ), MIET, / 15» (<http://www.ipamiet.gr/miet/material/xml/gallery.zhtml?oid=598>). (18). :
 μ . <http://www.ipamiet.gr/miet/material/xml/gallery.zhtml?oid=598>.
 29 μ 2012.
- . « , / 47 m» (http://www.stavropoleos.ro/files/manuscrisemuzicale/ante%20hrisantica/ms%2047m_stihirar%20triod%20penticostar_hrisaf%20cel%20nou_%20sec%20XVIII.pdf).
 , μ , (18). :
 . http://www.stavropoleos.ro/files/manuscrisemuzicale/ante%20hrisantica/ms%2047m_stihirar%20triod%20penticostar_hrisaf%20cel%20nou_%20sec%20XVIII.pdf.
 9 2013.
- . «Add. / 16971» (http://www.bl.uk/manuscripts/FullDisplay.aspx?ref=Add_MS_16971). (μ), μ , μ
 μ (18). :
http://www.bl.uk/manuscripts/FullDisplay.aspx?ref=Add_MS_16971. 3
 2012.
- ; . «Add. / 17718» (http://www.bl.uk/manuscripts/FullDisplay.aspx?ref=Add_MS_17718). μ (. 1800). :
 . http://www.bl.uk/manuscripts/FullDisplay.aspx?ref=Add_MS_17718.
 3 2012.
- (. 1795). « (,)»
 (<http://www.kozlib.gr/collections/view.php?id=E12426&lang=en&page=1>). :
 μ . <http://www.kozlib.gr/collections/view.php?id=E12426&lang=en&page=1>.
 27 μ 2012.

μ (1814)

- [illegible]

:

/Forms/fLemmaBodyExtended.aspx?lemmaID=11049). *Encyclopaedia of the Hellenic World, Constantinople*. <http://constantinople.ehw.gr/Forms/fLemmaBodyExtended.aspx?lemmaID=11049>.
22 2012.

- Gerlach, Oliver (2009). *Im Labyrinth des Oktos – Über die Rekonstruktion mittelalterlicher Improvisationspraktiken in liturgischer Musik* (<http://ensembleison.de/publications/dissertation.htm>). 2. Berlin: Ison. ISBN 9783000323065. <http://ensembleison.de/publications/dissertation.htm>.
14 2012.
- Gerlach, Oliver (2011). «Religious Chant in the late Ottoman Empire – Between Petros Berekets and Hamamîzade Smail Dede Efendi» (<http://ensembleison.de/current.htm>). *Studies of the Dark Continent in European Music History: Collected Essays on Traditions of Religious Chant in the Balkans*. Rome: Aracne, . 81–110. ISBN 9788854838406. <http://ensembleison.de/current.htm>.
- Gheorghiu, Nicolae (2010). «Secular Music at the Romanian Princely Courts during the Phanariot Epoch (1711-1821)» (<http://www.librariasophia.ro/carti-Byzantine-chant-between-Constantinople-and-the-Danubian-Principalities--Studies-in-Byzantine-Musicology-Gheorghiu%C5%A3%C4%83-Nicolae-so-5851.html>). *Byzantine Chant between Constantinople and the Danubian Principalities: Studies in Byzantine Musicology*. Bucharest: Sophia. ISBN 978-973-136-227-4. <http://www.librariasophia.ro/carti-Byzantine-chant-between-Constantinople-and-the-Danubian-Principalities--Studies-in-Byzantine-Musicology-Gheorghiu%C5%A3%C4%83-Nicolae-so-5851.html>.
- Hannick, Christian, μ. (1991). «Rhythm in Byzantine Chant – Acta of the Congress held at Hernen Castle in November 1986». Hernen: Bredius Foundation.
- Husmann, Heinrich (1970). «Die oktomodalen Stichera und die Entwicklung des byzantinischen Oktoechos» (<http://www.jstor.org/stable/930047>). *Archiv für Musikwissenschaft* 27: 304–325. <http://www.jstor.org/stable/930047>. 14 2012.
- μ, μ μ (2009). «The Use of Eastern Musical Modes in Byzantine Compositions during the 19th and 20th Century» (<http://www.asbmh.pitt.edu/page12/Joubran.pdf>). *Proceedings of the 1st International Conference of the ASBMH* (<http://www.asbmh.pitt.edu/page12/Joubran.pdf>). 1st International Conference of the ASBMH, 2007: Byzantine Musical Culture. Pittsburgh, pp. 530–553. <http://www.asbmh.pitt.edu/page12/Joubran.pdf>. 29 2012.
- , (2005). «The Chromatic Scales of the Deuterios Modes in Theory and Practice». *Plainsong and Medieval Music* 14: 1–10. doi:10.1017/S0961137104000075 (<http://dx.doi.org/10.1017%2FS0961137104000075>). ISSN 0961-1371 (<http://worldcat.org/issn/0961-1371>).
- Neubauer, Eckhard (1998), «Die acht "Wege" der arabischen Musiklehre und der Oktoechos – Ibn Mis'ah, al-Kindi und der syrisch-byzantinische oktoechos», *Arabische Musiktheorie von den Anfängen bis zum 6./12. Jahrhundert: Studien, Übersetzungen und Texte in Faksimile*, Publications of the Institute for the History of Arabic-Islamic Science: The science of music in Islam, 3, Frankfurt am Main: Inst. for the History of Arab.-Islamic Science, . 373–414
- , (1904). μ μ (1-1900 μ. .) (<http://anemi.lib.uoc.gr/metadata/b/0/7/metadata-01-0000506.tkl>). : <http://anemi.lib.uoc.gr/metadata/b/0/7/metadata-01-0000506.tkl>. 2 2014.
- Popescu-Jude, Eugenia; Irli, Adriana Ababi (2000). *Sources of 18th-century music : Panayiotis Chalathzoglou and Kyrillos Marmarinos' comparative treatises on secular music*. Istanbul: Pan Yayıncılık. ISBN 975-843405-5.
- Raasted, Jørgen (1966). *Intonation Formulas and Modal Signatures in Byzantine Musical Manuscripts*. Monumenta Musicae Byzantinae, Subsidia. 7. Copenhagen: E. Munksgaard.
- Raasted, Jørgen (1995). Szendrej, Janka; Hiley, David. μ. «Koukouzeles' Revision of the Sticherarion and Sinai gr. 1230». *Laborare fratres in unum: Festschrift in honor of László Dobszay's 60th birthday*. Spolia Berolinensi (Hildesheim, Zurich: Weidmann) 7: 261–277. ISBN 3615001710.
- , (2003). «'Poikilia terpousa': A Detailed Study of Konstantinos Byzantios' Sticheraric Melic Compositions» (<http://www.psalticnotes.com/articles/theoria/poikiliaPages/poikiliaEN.htm>). (: 15 19

2003). . <http://www.psalticnotes.com/articles/theoria/poikiliaPages/poikiliaEN.htm>.

- Troelsgård, Christian (2011). *Byzantine neumes: A New Introduction to the Middle Byzantine Musical Notation*. Monumenta musicae byzantinae, Subsidia. 9. Copenhagen: Museum Tusculanum Press. ISBN 978-87-635-3158-0.
- Troelsgård, Christian. «Psalm, § III Byzantine Psalmody» (<http://www.oxfordmusiconline.com/subscriber/article/grove/music/48161#S48161.3>). *Grove Music Online. Oxford Music Online*. <http://www.oxfordmusiconline.com/subscriber/article/grove/music/48161#S48161.3>. 20 2012.
- , (1994). Vogel, Martin. μ. *Ichos und Makam - Vergleichende Untersuchungen zum Tonsystem der griechisch-orthodoxen Kirchenmusik und der türkischen Kunstmusik*. Orpheus-Schriftenreihe zu Grundfragen der Musik. 74. Bonn: Verlag für systematische Musikwissenschaft. ISBN 9783922626749.

μ

- « μ μ : » (<http://analogion.com/SimonKarasExtendedNotation.html>). <http://analogion.com/SimonKarasExtendedNotation.html>. 23 2012.
- «Is Barys Tetrachordos the same as makam Bestenigar?» (<http://analogion.com/BarysBestenigar.html>). *Barys tetrachordos in John Koukouzeles' Mega Ison, sung by the Papadike's Maistores under direction of Gregorios Stathis*. <http://analogion.com/BarysBestenigar.html>. 23 2012.
- «Medieval Byzantine Chant: Speculative Reconstructions - Story in a Nutshell» (<http://analogion.com/MediaevalByzantineChant.html>). <http://analogion.com/MediaevalByzantineChant.html>. 5 μ 2012.
- , , μ. (2010). « » (<http://analogion.com/forum/showpost.php?p=80200&postcount=33>). <http://analogion.com/forum/showpost.php?p=80200&postcount=33>. 5 μ 2012.
- , . « μ μ (1-1900 μ. .) » (http://www.myriobiblos.gr/texts/greek/papadopoulos_music.html). *Myriobiblos*. : . http://www.myriobiblos.gr/texts/greek/papadopoulos_music.html. 2 2014.
- Suchy-Pilalis, J. (2007). «The Mnemonic Verses: A Quick and Easy Guide to the Byzantine Tones» (<http://www.newbyz.org/ModeMnemonics3.pdf>). *Byzantine chant melodies and texts*. <http://www.newbyz.org/ModeMnemonics3.pdf>. 2 2014.
- , , μ. (2014). « » (<http://www.g-culture.org/ioannis/>). μ . <http://www.g-culture.org/ioannis/>. 16 2014.
- «Βυζαντινὸν Μέλος: Ἀρχοντες Ψάλλται τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας» (<http://www.ec-patr.net/gr/>). *Σύλλογος Μουσικοφίλων Κωνσταντινουπόλεως ἐν Ἀθήναις*. : μ . 2004-2009. <http://www.ec-patr.net/gr/>. 9 μ 2012.
- . «Δοξαστικὸν Οκτάηχον: Θεαρχίῳ νεύματι (ἀπὸ τὴν ἀγρυπνία τῆς μ » ([http://www.vatopedi.gr/2012/09/- - - μ - -2/?st=%20 μ \)](http://www.vatopedi.gr/2012/09/- - - μ - -2/?st=%20 μ)). : <http://www.vatopedi.gr/2012/09/- - - μ - -2/?st=%20 μ> . 12 2014.
- . «Δοξαστικὸν Οκτάηχον: Θεαρχίῳ νεύματι (ζωντανή ηχογράφηση ἀπὸ

μ)» (http://www.youtube.com/watch?v=DAh-NamlA_c). : ,
μ . http://www.youtube.com/watch?v=DAh-NamlA_c. 12
2014.

"https://el.wikipedia.org/w/index.php?title= _&oldid=5303611"

: μ | μ | μ (μ) |

μμ

μ ;

μμ .

Πρόταση για διόρθωση

μ μ , " "

( ).

- 17:08, 14 2015.
- μ μ Creative Commons Attribution-ShareAlike License· μ μ .